

Âlem Bize Emanettir

﴿قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ ۗ هُوَ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تَوْبُوا إِلَيْهِ﴾
وَقَالَ سَيِّدُ الْكَوْنَيْنِ ﷺ فِي أَحْوَالِ الْأَمْوَاتِ: «الْعَبْدُ الْمُؤْمِنُ يَسْتَرِيحُ مِنْ نَصَبِ الدُّنْيَا وَأَذَاهَا إِلَى رَحْمَةِ اللَّهِ. وَالْعَبْدُ الْفَاجِرُ يَسْتَرِيحُ مِنْهُ الْعِبَادُ وَالْبِلَادُ وَالشَّجَرُ وَالِدَوَابُّ»

Değerli Cemaat!

Hiz. Sâlih Peygamber (a.s.) kavmine şöyle seslendi: “Ey kavmim! Allah’a kulluk edin. Sizin ondan başka hiçbir ilahınız yok. O sizi yeryüzünden (toprak) yarattı ve sizi oranın imarında görevli kıldı. Öyle ise ondan bağışlanma dileyin; sonra da ona tövbe edin.”¹ Bu nebevî çağrıdan günümüz için çıkaracağımız birçok ibret vardır. Sâlih (a.s.) kavmini Allah Teâlâ’ya ibadet etmeye çağırdıktan sonra, hemen peşinden onlara topraktan yaratıldıklarını hatırlatmış ve yeryüzünü imar, yani inşa, ıslah ve ihya etmekle görevli kıldıklarını vurgulamıştır. Rabbimiz ayrıca bizleri, bu vazifeyi yerine getirmediğimiz takdirde şu sözleriyle uyarmaktadır: “Düzene sokulduktan sonra yeryüzünde bozgunculuk yapmayın; fesat çıkarmayın.”²

Değerli Müminler!

Fesat ve bozgunculuğun ne kadar geniş manaya geldiğini şu hadis-i şeriften öğrenebiliriz: Bir gün Hiz. Peygamber Efendimiz ﷺ’in yanından bir cenaze geçti. Bunu gördüğünde “Bu ya müsterih veya müsterahun minh’tir.” diye buyurdu. Bunun üzerine (sahâbe-i kirâm): “Ey, Allah’ın Elçisi, müsterih nedir, müsterahun nedir?” diye sordular. Peygamberimiz ﷺ buna cevaben buyurdu ki: “Müsterih, (istirahat eden) mümin kuldur. Dünyanın yorgunluk ve eziyetinden kurtulup Allah’ın rahmetine kavuşur. (Diğeri) ise günahkâr kuldur ki, kullar, beldeler, bitkiler ve hayvanlar ondan kurtulup istirahat ederler.”³ Bu muazzam hadîs-i şeriften dolayı bir şekilde müminin insanları, beldeleri, hayvanları ve bitkileri korumakla görevli olduğunu ve bunlara zarar vermenin “**ıfsat**” anlamına geldiğini öğrenmekteyiz.

Muhterem Müminler!

Elbette ki, hiçbirimiz kasten çevreye zarar vermez. Ancak sanayileşmeden kaynaklı gelişmeler, bazı hususlarda bizleri zarar ve zulme ortak kılmaktadır. İnsanlık, ticari kârlarını arttırma gayesiyle, çevre sorunlarına yol açan bir üretim tarzını benimsemiş durumdadır.

Dizginlenemeyen, bitmez ve tükenmez kazanç hırsımız, tabiatın tahrip olmasına sebep olmaktadır. Ülkeler, maddi kalkınmalarını hava kirliliği ve küresel ısınma gibi doğal felaketler pahasına gerçekleştirmekte bir beis görmemektedirler. Modern dönemde kontrolden çıkmış olan ihtirasımızın yol açtığı felaketler, çevre sorunlarıyla da sınırlı kalmamakta, dünyayı bizimle paylaşan diğer canlılara da zarar vermektedir. Peygamber Efendimiz ﷺ buyurur ki: “**Bu dilsiz hayvanların hakkında Allah’tan korkun! Onlara, iyi bir kıvamda olduklarında binin; onları, iyi bir şekilde yetiştirilmişler yiyin.**”⁴ Bize emanet olan hayvanları sadece et tüketimimizi karşılayan bir meta olarak görürsek, mevcut sistemi dolaylı bir şekilde desteklemiş oluruz. Sözü geçen konulara ilaveten, dikkat etmemiz gereken diğer bir husus, özellikle gelişmekte olan ülkelerdeki işçileri istismar ederek insan haklarını ihlal eden şirketlerden de kaçınmaktır. Bir mümin asla “*yeter ki ucuz olsun*” mantığıyla bu meselelere yaklaşmaz. Ayrıca, Resûl-i Ekrem ﷺ Efendimiz; “**Hayıra çağırın (sevap bakımından) ameli işleyen kişi gibidir.**”⁵ buyurduğuna göre, çevremizdekileri bu konularda uyarmanız, bizler için hayırlı bir amel olacaktır. Mesela Almanya’da her sene, takriben üç milyar tek kullanımlık bardak çöpe atılmaktadır.⁶ Önce kendimizden başlayarak, çevre bilincimizi pekiştirmek için günlük hayatımızda mümkün mertebe plastik kullanımımızı azaltalım.

Aziz Cemaat!

Ne yazık ki zikrettiğimiz hususların çoğu, Müslümanların gündeminde yer almamaktadır. Hâlbuki, yüce Mevlamız insanları yeryüzünde halife kıldığını belirterek, âlemin bize emanet olduğuna dikkat çekmiştir. Bunun bilincinde olmak, en çok da Allah’ın iradesine teslim olma azminde olan biz Müslümanlara yakışır. Rabbimiz buyurur ki: “**Yeryüzü kendine has bir sarsıntıya uğratıldığı, içindekileri dışarıya çıkarıp attığı ve insan, ‘Ona ne oluyor?’ dediği zaman, işte o gün, yer, kendi haberlerini anlatır.**”⁷ Bu ayetlerden öğrendiğimize göre, kıyamet gününde Hak Teâlâ yeryüzünü konuşuracak; o da şahit olduğu her sevabı ve her günahı dile getirecektir. Rabbimiz, bizlere âlemin mülk olarak verilmeyip, emanet edildiğinin bilinciyle hareket etmeyi ve bunun neticesinde ahireti kazanmayı nasip eylesin; dünyayı aleyhimize değil, lehimize şahit kılsın. Amin

¹ Hûd suresi, 11:61

² Ârâf suresi, 7:56; Ayrıca bkz. Ârâf suresi, 7:85

³ Buhârî, Rikâk, 42, H.No: 6512; Müslim, Cenâiz, 21, H.No: 950

⁴ Ebû Dâvûd, Cihâd, 47, H.No: 2548

⁵ Tirmizî, İlim, 14, H.No: 2670

⁶ Deutsche Umwelthilfe: www.duh.de/becherheld-problem

⁷ Zilzâl suresi, 99:1-4